

BWRDD GWASANAETHAU CYHOEDDUS CONWY A SIR DDINBYCH

Cofnodion cyfarfod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych a gynhaliwyd drwy aml-leoliad ddydd Llun, 17 Gorffennaf 2023 am 3.30pm.

YN BRESENNOL

Aelodau:

Y Cyngorydd Jason McLellan	Cyngor Sir Ddinbych
Y Cyngorydd Charlie McCoubrey	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Nicola Stubbins	Cyngor Sir Ddinbych (cynrychioli Graham Boase)
Rhun ap Gareth	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Martin Cox	Cyfoeth Naturiol Cymru
Kevin Jones	Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (cynrychioli Helen MacArthur)
Helena Kirk	Cymdeithas Tai Gogledd Cymru
Louise Woodfine	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (Iechyd y Cyhoedd)
Libby Ryan-Davies	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Wendy Jones	Cefnogaeth Gymunedol a Gwirfoddol Conwy
Tom Barham	Cyngor Gwasanaethau Gwirfoddol Sir Ddinbych (CGGSDd)
Carol Marubbi	Cyngor Tref a Chymuned – cynrychiolydd Conwy

Swyddogion:

Emma Lea	Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr
Amanda Jones	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Hannah Edwards	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Fran Lewis	Cyngor Bwrdeistref Sirol Conwy
Mike Corcoran	Rhwydwaith Cydgynhyrchu Cymru
Iolo McGregor	Cyngor Sir Ddinbych
Ceri Blythin-McDonough	Cyngor Sir Ddinbych
Helen Miliband	Cyfoeth Naturiol Cymru
Iona Hughes	Cyfoeth Naturiol Cymru

HEFYD YN BRESENNOL

Arsyllydd - Lydia Orford, Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr (Iechyd y Cyhoedd)

1 CROESO AC YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Cafwyd ymddiheuriadau gan –

- Graham Boase, Cyngor Sir Ddinbych
- Helen MacArthur, Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru
- Elin Gwynedd, Llywodraeth Cymru
- Owain Llywelyn, Heddlu Gogledd Cymru

- Mark Hughes, Cyfoeth Naturiol Cymru

2 COFNODION Y CYFARFOD DIWETHAF

Cyflwynwyd cofnodion cyfarfod Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus Conwy a Sir Ddinbych a gynhaliwyd ar 23 Mawrth 2023.

PENDERFYNWYD *derbyn cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 23 Mawrth 2023 a'u cymeradwyo fel rhai cywir.*

3 OLRHAIN CAMAU GWEITHREDU'R CYFARFOD

Cyflwynodd y Cadeirydd, Jason McLellan, y Camau Gweithredu i'w holrhain yn y cyfarfod.

Roedd aelodaeth yn parhau i fod yn gam gweithredu parhaus wrth i'r Cynllun Lles ddatblygu. Bydd hyn hefyd yn cael ei drafod fel rhan o'r eitem Cylch Gorchwyl yn nes ymlaen yn y cyfarfod:

Cadarnhawyd bod y cynllun lles wedi'i gyhoeddi a'i ddsbarthu i rhanddeiliaid yn dilyn cymeradwyaeth yng nghyfarfod mis Mawrth. Bellach, derbyniwyd llythyr ar y cyd gan Lywodraeth Cymru a'r Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol yn llongyfarch y BGC ar gyhoeddi'r cynllun lles. Yn ogystal ag amlinellu ble maent yn credu y gall BGCau gael yr effaith mwyaf yng nghylch nesaf y cynlluniau lles, a'u cynnig o gefnogaeth i helpu BGCau i gyflawni hyn. Bydd y llythyr hwn yn cael ei ddsbarthu i aelodau yn dilyn y cyfarfod.

Cadarnhaodd y Cynghorydd Jason McLellan nad oedd ef a Tom Barnham wedi llwyddo i gyfarfod eto i drafod cyfraniad partner trydydd sector yn y BGC.

Mae swyddogion cefnogi'r BGC yn gweithio ar fapio gweithgareddau arfaethedig y BGC yn erbyn 'Lefelau meddwl trwy systemau cyfan' a chyflwynir hyn mewn cyfarfod anffurfiol yn y dyfodol ar gyfer trafodaeth gan aelodau.

Bydd y datganiad bwriad ymgysylltu yn cael ei gyflwyno yn y cyfarfod hwn ar gyfer ystyriaeth.

4 GWELD Y GOEDWIG A'R COED - Y DEFNYDD O FEDDWL TRWY SYSTEMAU AR GYFER HERIAU IECHYD A LLES CYMHLETH

Roedd Christian Heathcote-Elliott, Prif Ymarferydd Iechyd y Cyhoedd yn Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi cyflwyno trosolwg o ddull meddwl trwy systemau cyfan a'i berthnasedd i BGCau. Roedd y cyflwyniad hefyd yn rhoi gwybodaeth am y gwaith a wneir ar hyn o bryd i ddatblygu cynigion ar gyfer cefnogi BGC o dan y rhaglen Llunio Lleuedd Sylfeini Iechyd.

Trosolwg o ddulliau systemau cyfan wedi'i gyflwyno fel -

- dylai gael ei ystyried fel ffordd o ddeall a rheoli cymhlethdodau - nid yw'n ffordd newydd na chyflym i fynd i'r afael â heriau.
- Yn cael ei lywio gan nifer o ddisgyblaethau - dim rysait pendant, bydd y cynhwysion yn dibynnu ar ddiben a chwestiynau sy'n derbyn sylw.
- Mae'r dull hwn yn berthnasol ar gyfer ystod eang o faterion sy'n effeithio ar iechyd a lles y boblogaeth.

- Prif agwedd dull yw ei fod yn ein helpu i ystyried rhan a'r mater cyfan.
- Mae'n helpu uwch arweinwyr i fynd i'r afael â heriau cymhleth.
- Mae meddwl trwy systemau yn canolbwyntio ar y dyfodol ac mae'n clymu i mewn gyda'r gwaith mae swyddfa Comisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol yn ei wneud wrth feddwl am y dyfodol. Mae'n ein helpu i edrych ar ansicrwydd dros amser ac ystyried canlyniadau a fwriadwyd / na fwriadwyd o gamau gweithredu.
- Mae'n helpu i ganfod patrymau, a elwir yn aml yn archdeipiau - mae adnabod y patrymau hyn yn gallu dylanwadu ar sut y byddwn yn ymyrryd mewn system.
- Pwysig i gael aml safbwyntiau gan ystod o rhanddeiliaid i lywio'r broses.

Roedd Christian Heathcote-Elliott wedi hysbysu'r bwrdd bod Iechyd Cyhoeddus Cymru wedi bod yn llwyddiannus gyda'u cais ar gyfer rhaglen Llunio Lle ar gyfer Lles y Sefydliad Iechyd.

Bydd hon yn raglen 3 blynedd, a fydd yn dechrau fis Ionawr 2024. Bydd yn sefydlu 3 carfan dysgu cenedlaethol ar draws Cymru, a fydd yn cael ei hwyluso gan arbenigwr meddwl trwy systemau ac ymarfer ac yn agored i holl aelodau BGC a chefnogi swyddogion i gymryd rhan. Mae'n anelu i gefnogi BGC yng Nghymru i ddefnyddio damcaniaeth a thystiolaeth a hysbyswyd gan systemau, adnoddau a dulliau i ddylanwadu penderfynyddion ehangach iechyd, dysgu o hyn a rhannu'r dysgu.

Bydd y rhaglen yn gweithio gyda'r BGC i gytuno ar 3 thema ar gyfer pob carfan i ganolbwyntio a defnyddio'r dull. Drwy fywyd y rhaglen, bydd adnoddau yn cael eu datblygu a'u rhannu gyda BGCau. Bydd hefyd yn datblygu cynlluniau etifeddiaeth i sicrhau y cynhelir dysgu.

Roedd amserlen y rhaglen wedi'i rhannu:

- Chwe mis cyntaf, cyfnod sefydlu - recriwtio ar gyfer swyddi, sefydlu bwrdd ymgynghorol a grŵp darparu, comisiynu gwerthuswyr allanol a nodi themâu gyda BGCau.
- 24 mis nesaf, cam cyflawni - carfanau yn gweithio drwy'r fframwaith, rhannu dysgu drwy amrywiol ddigwyddiadau ar draws Cymru a'r DU, adnoddau BGC yn cael eu datblygu.
- Chwe mis diwethaf, cyfnod gadael a chynaliadwyedd - cynlluniau etifeddiaeth, adroddiadau dysgu a gwerthuso wedi eu llunio, digwyddiadau rhannu dysgu terfynol gyda charfanau a Sefydliad Iechyd.

Trafodaeth yn cynnwys -

- Cadarnhau y bydd y sleidiau yn cael eu rhannu ynghyd â mwy o ddarllen ar y pwnc.
- Penderfynir ar themâu'r carfanau dysgu a chytunir gan y BGCau sy'n dymuno cymryd rhan yn y rhaglen. Rhagweld y bydd y rhain yn cael eu llunio o unrhyw themâu cyffredin ar draws Cynlluniau Lles.
- Mae trafodaethau cychwynnol wedi eu cynnal gyda BGCau eraill ar draws Cymru i lywio'r rhaglen i ddod, fodd bynnag, cynllunio i ymgysylltu ymhellach unwaith y bydd y rhaglen yn fyw ym mis Ionawr.
- Sut y gellir defnyddio'r dull systemau ar gyfer ein cynllun lles - y cam defnyddiol cyntaf fyddai cynnal ymarfer mapio systemau i sefydlu sut mae'r themâu yn ein cynllun yn ymwneud â'i gilydd.

- Cadarnhawyd y bydd yna broses ffurfiol i wahodd BGC i gymryd rhan yn y rhaglen.

PENDERFYNWYD y bydd y BGC yn cynnwys eitem drafodaeth mewn cyfarfod yn y dyfodol (cyn diwedd y flwyddyn), ar farn aelodau ar ymgysylltu gyda'r garfan ddysgu.

5 YMGYSYLLTU Â'R GYMUNED

Roedd Mike Corcoran, Cyd gynhyrchydd Rhwydwaith i Gymru wedi cyflwyno'r datganiad bwriad ymgysylltu drafft ar gyfer trafodaeth. Yn y cyfarfod anffurfiol a gynhaliwyd ym mis Mai, roedd aelodau wedi trafod eu dull ar gyfer ymgysylltu. I gefnogi'r meddylfryd hwn a darparu eglurder, roedd yna argymhelliad i ddatblygu datganiad bwriad ymgysylltu. Gofynnodd Mike Corcoran i'r Bwrdd ystyried y cwestiynau canlynol -

1. A yw'r datganiad bwriad yn adlewyrchiad teg a chywir o beth mae BGC Conwy a Sir Ddinbych yn dymuno ei gyflawni drwy ymgysylltu?
2. Beth yw goblygiadau mabwysiadu'r datganiad bwriad hwn, a oes yna heriau / cyfleoedd i'w hystyried?
3. Beth yw'r camau nesaf ar gyfer symud ymlaen gyda'n dull ar gyfer ymgysylltu?

Trafodaeth yn cynnwys -

- Cytunwyd, byddai o fudd cael egwyddorion arweiniol - ond sut fyddwn ni'n cyflawni hyn, byddai o fudd cael mwy o fanylion.
- Diffyg gwybodaeth yn y gweithlu am y BGC a'i ddiben. Pryder bod BGC yn cael ei ystyried fel haen arall o wneud penderfyniadau. Tra mai ei rôl yw dadwneud, datblygu cysylltiadau a lleihau dyblygu - sut allwn ni brynu i mewn gan ein gweithlu?
- Defnyddiol datblygu dealltwriaeth gyffredin o ymgysylltu.
- Ystyried adolygu trefn amcanion / deilliannau.
- Llwyddiant yn amlwg os ydym yn gwrandao ac yn gwneud newidiadau yn unol â hynny.
- A oes yna sgwrs ehangach i'w chael am godi ymwybyddiaeth BGCau yn genedlaethol. Mae deddf Lles Cenedlaethau'r Dyfodol yn ddarn o ddeddfwriaeth arloesol y dylid ei hybu, yn arbennig ei defnyddio o fewn ein gweithlu ac ar gyfer recriwtio.
- Cydnabod y gall gymryd amser i gyflawni'r hyn a nodir yn y datganiad bwriad, ond mae'n bwysig bod cynnydd cyson yn cael ei wneud - angen adolygu ym mhob cyfarfod.
- Fel rhan o ddatblygu'r camau nesaf, mae'n ddefnyddiol ystyried a ydym yn dymuno sefydlu is-grŵp i arwain ar y maes hwn, ei gadw'n ganolog neu bod ymgysylltu yn haen o bob thema.
- Ystyried dysgu o'n gweithgaredd ymgysylltu blaenorol, beth oedd yn gweithio a beth oedd ddim - yn helpu i lywio'r camau nesaf.
- Angen cyfathrebu'n well gyda bobl a sefydliadau sydd wedi dangos diddordeb ac yn dymuno cyfrannu at waith y BGCau.
- Angen gweithio'n fwy clyfar ac adeiladu ar ddull ymgysylltu rhanbarthol.
- Angen ystyried gweithio'n well gydag aelodau etholedig a Chynghorau Dinas, Tref a Chymuned a chofio eu bod yn adnodd gwerthfawr ar gyfer ymgysylltu â chymunedau.

- Angen sicrhau ein bod yn ymgysylltu'n effeithiol ac yn ystyrlon - cynnal y ffocws.
- Defnyddiol i swyddogion cefnogi ddatblygu enghreifftiau ac astudiaethau achos o sut mae ymgysylltu yn gallu gweithio ar gyfer y BGC.

PENDERFYNWYD –

- Bod y BGC yn mabwysiadu'r datganiad bwriad ymgysylltu.*
- Mae'r BGC yn trafod y camau nesaf ar gyfer datblygu ein dull ymgysylltu / cynllunio yn y cyfarfod nesaf.*

6 TEITHIO LLESOL

Hysbysodd Louise Woodfine (tîm Iechyd y Cyhoedd, BIPBC) y Bwrdd fod gwaith yn datblygu ar y siarter, yn genedlaethol ac yn rhanbarthol. Roedd y BGC yn cymeradwyo mabwysiadu'r siarter y llynedd. Er mwyn datblygu'r gwaith hwn ymhellach, eisiau sicrhau bod sefydliadau sy'n aelod o'r BGC yn gyfarwydd â'r siarter ac edrych ar beth sy'n digwydd o fewn ein sefydliadau o ran teithio llesol.

Er mwyn symud y gwaith hwn ymlaen, byddai'n ddefnyddiol i bartneriaid nodi swyddog arweiniol o'u sefydliad y gall y siarter gysylltu â nhw. Anelu i gynnal asesiad gwaelodlin, gyda'r wybodaeth yn cael ei chasglu gan gydlynwyr BGC (bydd y tîm Iechyd y Cyhoedd yn darparu cefnogaeth ar gyfer hyn). Hefyd, eisiau i'r Bwrdd ystyried amllder adrodd ar y siarter teithio llesol.

PENDERFYNWYD fod Louise Woodfine yn dosbarthu gwybodaeth i swyddogion cefnogi'r BGC ar gyfer datblygu'r gwaith hwn.

7 CYMERADWYO CYLCH GORCHWYL

Cyflwynodd Iolo McGregor, Cyngor Sir Ddinbych y Cylch gorchwyl wedi'i ddiweddarau i'w gymeradwyo yn dilyn newidiadau yn y cyfarfod diwethaf. Mae'r newidiadau'n cynnwys -

- Newid paragraff 2.1 (amcanion) i adlewyrchu y bydd y bwrdd yn cymryd rôl arweiniol.
- Diweddarau paragraff 13 i adlewyrchu dyletswyddau statudol yn gywir.
- Newid Iechyd Cyhoeddus Cymru i Iechyd y Cyhoedd yn unig i adlewyrchu newid sefydliadol.

Wedi trafod pwysigrwydd adolygu aelodaeth wrth i waith ddatblygu, gan fod trafodaethau angen bod yn barhaus.

PENDERFYNWYD bod y BGC yn cymeradwyo'r Cylch Gorchwyl.

8 CYNLLUN GWAITH I'R DYFODOL

Cyflwynwyd copi o raglen gwaith i'r dyfodol y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.

- Y Bwrdd i ystyried eu barn ar y garfan ddysgu yng nghyfarfod mis Rhagfyr.
- Y Bwrdd i ystyried dull ymgysylltu ac enghreifftiau o sut y gallai weithio yn ymarferol yn y cyfarfod nesaf.
- Gohirio'r eitem risg a mater i'r cyfarfod ym mis Rhagfyr.

PENDERFYNWYD cymeradwyo'r rhaglen gwaith i'r dyfodol.

Daeth y cyfarfod i ben am 4:50pm.